N°. 93. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Zondag 21 November.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den November.

Binnen weinige dagen zullen de kamers bij koninklijk besluit tegen den 28sten December bijeen worden geroepen.

— Naar men verzekert, zal van wege de regering eene reeks onuitgegeven stukken, betrekkelijk de geschiedenis der Fransche omwenteling, worden bekend gemaakt.

— De gravin *Bresson* is alhier aangekomen met het stoffelijk overschot van haren echtgenoot.

— Mejufvrouw *Deluzy* is op vrije voeten gesteld; de kamer der beschuldiging heeft verklaard dat er geen termen ter verdere vervolging waren.

— Volgens de eergisteren ontvangen Zwitsersche berigten, hebben de vijandelijkheden voor Freiburg den 13den dezer eenen aanvang genomen, nadat eene den vorigen dag door den generaal *Dufour* aan de Freiburgsche regering gezonden sommatie om de stad over te geven, zonder gevolg was gebleven. Bij den aanval op de voor de stad gelegen buitenwerken, hadden de Freiburgers een dapperen tegenstand geboden, maar voor de overmagt moeten wijken, zoodat de eedgenootschappelijke troepen tot voor de stad waren voortgerukt, en batterijen tegen deze opwierpen. Volgens sommige berigten zoude er dien ten gevolge eene bezending uit Freiburg in het hoofdkwartier van den generaal *Dufour* aangekomen zijn om over de overgave te onderhandelen, volgens anderen scheen men zich in die stad tot eene hardnekkige verdediging voor te bereiden, als bewijs waarvoor werd aangehaald dat nog in den loop van den 13den de aanvankelijk in Freiburg achtergebleven kweekelingen van de Jezuïten-gestichten, onder vrijgeleide van daar vertrokken waren.

— Gisteren werd door het *Journal des Débats* de tijding medegedeeld dat er voor Vrijdag een bloedig gevecht had plaats gehad, en de stad zich den volgenden dag had overgegeven. Daartegen over stond een door het afzonderlijk verbond behaald voordeel. De generaal *Salis Soglio* was in Aargau doorgedrongen en zou den belangrijken post van Zofingen vermeesterd hebben.

Bijzondere berigten hielden intusschen gisteren het volgende:

» Het door het ministeriele ochtendblad medegedeelde berigt is niet in allen deele juist, en de omstandigheden zijn daarin verkeerd voorgesteld.

» Het is niet waar, dat er onder de muren van Freiburg een bloedig gevecht is voorgevallen, en zoo de generaal *Salis* al in Aargau heeft kunnen doordringen, dan is hij toch terstond genoodzaakt geworden het weder te verlaten en met verlies naar Luzern terug te trekken.

» Zie hier eene waarachtige opgave van het gebeurde:

» In den loop van den 13den heeft het eedgenootschappelijke leger alle de hoogten rondom Freiburg bezet, en geen ander gevecht heeft plaats gehad dan eene schermutseling tusschen den landstorm en twee Bazelsche kompagniën, waarin het verlies der beide partijen slechts vier dooden en eenige gekwetsten bedragen heeft. Na alle stellingen die de stad beheerschen, bemagtigd te hebben, heeft de generaal *Dufour* de stad doen opeischen om zich onmiddellijk over te geven, met bedreiging dat anders met het beschieten een begin zou worden gemaakt. De groote raad, die zich permanent verklaard had, verzocht een uitstel tot den 14den, ten zeven ure des morgens, en de generaal *Dufour* stemde daarin toe en verleende een wapenstilstand.

» Den 14den, des morgens ten 7 ure, had de groote raad nog geen besluit genomen, maar na eene nieuwe opeisching werd de stad ten 9 ure overgegeven, en ten 10 ure trokken de eedgenootschappelijke troepen daar binnen. De heeren *Foret* en *Fournier*, leden der Luzernsche regering, die zich te Freiburg bevonden, zijn op het oogenblik der overgave gevlugt en hebben zich naar Neuchâtel begeven.

» Terstond na deze overwinning behaald te hebben, is de generaal *Dufour* naar Bern teruggekeerd, waar hij nog den 14den is aangekomen, en van waar hij onmiddellijk weder naar den kant van Luzern wilde vertrekken.

» Ook aan die zijde hebben de vijandelijkheden eenen aanvang genomen. De generaal *de Salis Soglio* en kolonel *Ellger* waren in Aargau doorgedrongen, en hadden het dorp Menzingen in brand gestoken. Maar na een bloedig gevecht, waarin zij 240 man verloren, werden zij door de eedgenootschappelijke troepen onder de kolonels *Ziegler* en *Gmür* teruggeslagen. Een en ander is den 14den des avonds ten 6 ure te Bern door het bewind bekend gemaakt."

De Jezuïten hadden Freiburg vóór de kapitulatie verlaten en zich naar Neuchâtel begeven. Ook was het den heer *de la Fenestre* gelukt, drie en tachtig Fransche, Spaansche en Italiaansche jongelingen, die zich nog op het collegie in die stad bevonden, te ontvoeren.

— De jongste tijdingen uit Bern zijn van den 16den. Zij logenstraffen dat een bloedig gevecht de bezetting van Freiburg is voorafgegaan. De opperbevelhebber van het eedgenootschappelijk leger, de generaal *Dufour*, heeft den 14den, uit zijn hoofdkwartier Belfaux, een rapport aan den president van den landdag gezonden, waarin hij de bezetting der stad bij kapitulatie aankondigt, en zegt dat de president zeker tevreden zal zijn, wijl alsnu (voorzeker naar den inhoud der kapitulatie) het Sonderbond verbroken was. Zulks had slechts eenige marschen en tijd gekost. De generaal zou zich thans tegen Zurich wenden; dien avond waren reeds vier bataillons derwaarts op marsch gegaan.

De landdag is den 15den bijeengeweest en heeft in die zitting besloten, dat er drie eedgenootschappelijke commissarissen benoemd en naar Freiburg zouden gezonden worden. Gezegd kanton zou voorloopig door eedgenootschappelijke troepen bezet blijven. De commissarissen moesten zoo spoedig mogelijk een rapport aan den landdag zenden nopens de maatregelen die zij in 't belang der binnenlandsche rust en voor eene duurzame bevrediging van het kanton het beste achten. De benoemde commissarissen zijn de heeren *Reinert* van Solothurn, *Stockmar* van Porentruy en *Grivaz*, prefect van Payerne.

In den avond van den 14den, heeft de Vorort nog een verslag van het gebeurde aan de gouvernementen der verschillende kantons gezonden; daarin wordt bepaald gezegd dat Freiburg zich geheel van het Sonderbond afscheidt.

Wat de bovenvermelde voordeelen door de troepen in Aargau betreft, het schijnt, zoo die voordeelen werkelijk behaald zijn, dat de Lucerners daarna weder met verlies teruggeslagen zijn.

— Er zijn belangrijke tijdingen uit Italie ontvangen. Gelijk men verwacht had, heeft het bezetten van Fivizzano door Modenesche troepen tot eenen opstand aanleiding gegeven. Het te Florence uitkomende dagblad *la Patria*, geeft daaromtrent in een buitengewoon bijvoegsel de volgende bijzonderheden op:

» Het bloed stroomt te Fivizzano; het zijn de Modenezen die het vergieten, terwijl de bewoners van Fivizzano zich slechts verdedigen. Pietra Santa (eene sterk bevolkte gemeente van Toscana) staat onder de wapenen. De Modenezen hadden, men weet niet waarom, eenen sergeant der Toscaansche karabiniers in hechtenis genomen. Het volk trok te regt voor den sergeant partij, waarop de Modenezen terstond op het volk schoten, vele personen kwetsten en éénen man dooden. Toen snelden alle burgers te

wapen, en er ontstond een gevecht, hetwelk nog voortduurde bij het vertrek van de post, die, door Pietra Santa komende, de ingezetenen dier gemeente onder de wapenen en gereed vond om hunne broeders te hulp te snellen. God behoede het regt en de vrijheid!

» Wij voegen hierbij dat reeds heden morgen een groot aantal ingezetenen van Pisa en Livorno de wapenen opgevat hebben en naar Lunigiana vertrokken zijn, dat meer dan honderd jongelieden uit Florence zich gereed maken om dat voorbeeld te volgen, dat een uur geleden aan alle hoeken der straten eene oproeping aan het Toscaansche volk is aangeplakt, om de wapenen op te vatten, wegens de hun beminden souverein aangedane beleediging wraak te oefenen, en hunne broeders in het landschap Lunigiana te helpen. Talrijke zamenscholingen vormen zich voor deze plakschriften, die zonder vergunning der politie aangeplakt zijn, maar die niemand durft afscheuren. Als verzamelplaats voor de gewapende burgers is Pisa aangewezen."

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 116, 35; 3 pCt. 76, 90; Nieuwe 3 pCt. 77; Nap. renten 101; Spanje 3 pCt. 28³/₄; Rom. Leening 99¹/₂.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den November.

De berigten uit Weenen zijn opgevuld met bijzonderheden betreffende de aankomst van HH. MM. den Keizer en de Keizerin aldaar, op den 12 dezer. HH. MM. zijn met veel geestdrift ontvangen. Des avonds was de stad verlicht. Den volgenden morgen ten 8 ure ontving de Keizer de Rijksdeputatiën. Ten 10 ure werd er een plegtige dienst gehouden. Ten 11 ure begaf Z. M. zich naar de zaal der Rijksstenden, plaatste zich op den troon, sprak eene openingsrede in de Hongaarsche taal uit, en reikte vervolgens de voorstellen over, waarmede de vergadering zich zou hebben bezig te houden. Nadat de voorzitter de Koninklijke aanspraak beantwoord had, verlieten HH. MM. de zaal. De Stenden gingen onmiddellijk tot hunne werkzaamheden over, en er werd allereerst overgegaan tot de keuze van een' Aartshertog Palatyn. Met algemeene stemmen werd daartoe Z. K. H. de Aartshertog *Stephan* verkozen. Hiervan werd dadelijk aan den Keizer kennis gegeven, die onmiddellijk deze keuze bekrachtigde, waarop de nieuw gekozene den eed in handen des Keizers aflegde.

— De berigten uit Zwitserland bevestigen de overgave van Freiburg aan de eedgenootschappelijke troepen (*zie Frankrijk hierboven*) en doet de voorwaarde kennen waarop die overgave heeft plaats gehad. Volgens de *Bazeler Zeitung* zijn ze van den volgenden inhoud:

1°. *De regering van Freiburg verklaart zich formeel los te maken van het afzonderlijk verbond.*

2°. De eedgenootschappelijke troepen bezetten nog in den loop van den dag de stad Freiburg.

3°. De stad geeft aan de troepen huisvesting en voeding, overeenkomstig het eedgenootschappelijk reglement.

4°. De regering van Freiburg zal hare troepen terstond naar huis zenden. De wapenen van den landstorm zullen in het tuighuis nedergelegd, en eene naauwkeurige opgave daarvan aan den eedgenootschappelijken bevelhebber overgegeven worden.

5°. De eedgenootschappelijken troepen zullen de poorten bezetten, verwaarborgen de veiligheid van personen en bezittingen, en zullen de bestaande overheden ondersteunen in het handhaven der openbare orde.

6°. Mogten zich zwarigheden van een niet militairen aard opdoen, dan zal daaromtrent *door den landdag* beslist worden."

Deze berigten bevestigen voorts dat de poging van den generaal *de Salis* om in Aargau door te dringen mislukt, en die generaal genoodzaakt is geworden om met verlies naar het Luzernsche gebied terug te trekken, en melden dat in den morgen van den 13den zes eedgenootschappelijke bataillons uit Aargau op dat gebied zijn binnengerukt, welke beweging waarschijnlijk door soortgelijke aan andere zijden zou gevolgd zijn.

— Voor ongeveer 15 jaren verloor een vreemd koopman in den omtrek van Crefeld, een pakket met eene aanzienlijke som aan schatkistbiljetten, zonder dat men, in weerwil van alle mogelijke aangewende moeite, een spoor daarvan ontdekken kon. Thans leest men in de *Elberfelder Zeitung* de volgende annonce: »Een pakket schatkistbiljetten, van eenige ponden zwaarte, hetwelk een koopman in het jaar 1832 verloren had, werd in der tijd tusschen Süchteln en Crefeld gevonden. De eigenaar of diens erven worden uitgenoodigd, hunne adressen, verzegeld en franco, onder de letters G. H., n°. 7532, aan de expeditie van dit blad te zenden, waarop hun nadere berigten zullen worden medegedeeld." Waarschijnlijk wordt de vinder thans door gewetenskwellingen aangezet, om den achtergehoudenen vond aan den regtmatigen eigenaar terug te geven.

ENGELAND.

LONDEN, den 17den November.

Verscheiden nieuwe faillieten, zoo in deze hoofdstad als elders, zijn in de laatste dagen bekend geworden. Met genoegen heeft men vernomen dat de Konink. Bank te Liverpool waarschijnlijk den 1 December hare bezigheden weder zal hervatten.

— Het paketschip *Stephen Whitney*, hetwelk New-York den 18 October verlaten had, is den 10 dezer op de kust van Ierland geheel verongelukt. Van de 110 personen, welke zich op dien bodem bevonden, zijn 91 omgekomen; 76 passagiers, waaronder twintig vrouwen en twee kinderen, en 14 man van het scheepsvolk, benevens den kapitein.

— Van Madera is berigt ontvangen, dat koningin *Adelaïde* aldaar met hare reisgenooten, de hertogin *Ida* van Saksen-Weimar prins *Eduard* en de prinsessen, is aangekomen. Den 1 dezer, zeven dagen na het verlaten van Lissabon, bereikte het schip het eiland, waar der Koningin-Weduwe eene zeer hartelijke ontvangst ten deel viel. Dingsdag den 2 dezer verlieten de aanzienlijke Reizigers met hun gevolg het vaartuig. De hertog *Bernard* van Saksen-Weimar en prins *Gustaaf* werden in de helft der maand November uit Duitschland te Madera verwacht.

— Met het stoomschip *Cambria*, dat ongeveer 70,000 ponden sterling in specie heeft overgebragt, zijn tevens berigten uit de Vereenigde Staten, tot den 31 October, ontvangen. Zij luiden gunstig ten opzigte der katoenteelt. Omtrent het leger onder den generaal *Scott* wist men te New-York niets naders, maar wel eenige bijzonderheden aangaande *Santa Anna's* aanval op Puebla. Hij begon den 27 September de werken der Amerikanen, op drie verschillende punten, te beschieten, waarop deze bommen in het midden der stad wierpen, en daardoor veel schade aanrigtten. Nadat dit eenige ure had voortgeduurd, hield het schieten op. Maar den volgenden dag werd het wederzijds hervat, nadat *Santa Anna* borstweringen van katoenbalen had opgeworpen, en dit hield, bij tusschenpoozen, tot den 30sten aan. Den 1 October rukte *Santa Anna* met tweeduizend man paarden- en voetvolk op, en drie stukken geschut, om de veldtreinen der Amerikanen aan te vallen. Den 4den bereikte hij Perote, maar nu verklaarde zich al zijn volk, honderd en dertig huzaren uitgezonderd, tegen hem, en noemde hem de oorzaak van al de onlangs geleden tegenspoeden. Toen hij, met zijne huzaren, Lepeijahualco bereikt had, ontving hij last om met de onder hem staande magt terug te keeren, maar weigerde, en sloeg den weg naar Oaxaca in, om volk aan te werven en den vijand op nieuw aan te vallen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-generaal van Woensdag, heeft de heer *Opperdoes Alewijn*, tot welks toelating als lid der Kamer vroeger besloten was, de bij de Grondwet gevorderde eeden, afgelegd en zitting genomen. De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot regeling van het Nederlandsche muntwezen, heeft daaromtrent haar algemeen verslag uitgebragt en is de beraadslaging over genoemd wets-ontwerp vastgesteld op Vrijdag aanstaande. Daarna hebben achtervolgens de beraadslagingen plaats gehad over het wets-ontwerp tot opheffing van het fonds van het *Staatsblad*, en over dat tot verhooging der staatsbegrootingen ter zake van uitgaven, voortvloeijende uit de wet van 29 Nivôse XIIIde jaar, welke beide met algemeene stemmen zijn aangenomen, en is ten laatste het wets-ontwerp tot opheffing van het fonds voor den Zuidplas, zonder beraadslaging mede met algemeene stemmen aangenomen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag, heeft de commissie van rapporteurs voor het wetsontwerp betrekkelijk de consentbiljetten voor onbelaste granen enz., haar algemeen verslag omtrent hetzelve uitgebragt, en is de beraadslaging daarover bepaald op Zaturdag aanstaande. De commissie voor de verzoekschriften heeft vervolgens omtrent eenige adressen verslag uitgebragt.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, heeft de commissie van rapporteurs verklaard gereed te zijn haar algemeen verslag uit te brengen over het ontwerp van wet, tot regeling der uitgaven van den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen. De beraadslagingen over dat ontwerp zijn bepaald op morgen, na afloop van die over de consentbiljetten nopens het graan.

Daarna is de Kamer overgegaan tot de nominatie, ter aanvulling der vacature bij den Hoogen Raad. De uitslag was als volgt: 1ste candidaat jonkh. mr. *G. A. Melort*, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, met 31 tegen 23 stemmen,

waarvan zich 22 hebben vereenigd op mr. *A. Z. Hanlo;* 2de candidaat mr. *H. Z. Hanlo*, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Noord-Holland, met 31 tegen 24 stemmen, en 3de candidaat mr. *J. N. J. Heerkens*, kantonregter te Zwolle.

Tot leden der commissie belast met de overbrenging dezer nominatie aan Zijne Majesteit den Koning, zijn, behalve de heeren stem-opnemers, benoemd de heeren: *van Dam van Isselt, Hoffman, Bijleveld* en *van Goltstein.*

De commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp betrekkelijk uitgaven in verband met den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen, heeft haar algemeen verslag over dat wets-ontwerp uitgebragt, en is de beraadslaging daarover vastgesteld op morgen óchtend.

Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad over het wets-ontwerp *tot regeling van het Nederlandsche muntwezen*, hetwelk met 29 tegen 27 stemmen is aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *de Jong van Beek en Donk, Hoffman, Nedermeijer van Rosenthal, Nap, de Weichs de Wenne, Gouverneur, van Heemstra, Vollenhoven, Hiddema Jongsma, van Naamen, de Kempenaer, Smit, Verwey-Mejan, Borski, van Nagell, Uytwerf Sterling, Telting, Anemaet, Star Busmann, van Sasse van Ysselt, Bijleveld, Luzac* en *Romme.*

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal zal op Woensdag den 24sten November aanstaande vergaderen.

— Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft Woensdag onderscheiden leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ten gehoore ontvangen.

— Z. M. de Koning is Dingsdag morgen uit deze residentie naar Tilburg vertrokken, en wordt aanstaanden Zondag avond te 's Hage terugverwacht.

Den volgenden dag na 's Konings aankomst voerde de Nieuwe Harmonie eenige fraaije muzijkstukken aan den Koninklijken disch uit, aan welken onderscheiden aanzienlijke personen, en onder deze de heer *Mutsaers*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tegenwoordig waren.

Z. M. is, gelijk men gewenscht had, eigenaar geworden van de gisteren avond in publieke veiling finaal toegewezen zeepziederij *de Hoop*, met de daarbij behoorende schoone huizing en landerijen, en heeft voorts uit de hand gekocht een daarbij gelegen huis en erve, waardoor nu alle gebouwen, om en achter het nieuwe paleis gelegen, met de landerijen, aan Z. M. toebehooren, hetwelk een ruim geheel uitmaakt, welks wedergade weinig te vinden is.

Nog melden die berigten, dat bij de trekking der loterij voor de armen te Tilburg, die den 17 dezer heeft plaats gehad, het prachtig canapé-kussen van H. M. de Koningin, te beurt gevallen is aan mevrouw *Gueding*, op n°. 736. Er waren 1395 loten, 841 prijzen, en 554 nieten. De som van *f* 117.59 entreegeld daaronder begrepen, heeft deze loterij de belangrijke som van *f* 1512.59 opgebragt. Voor den aanvang der trekking hield de heer *van Meurs* eene gepaste aanspraak aan al de tegenwoordig zijnden.

— Men verneemt dat, naar aanleiding van de in omloop zijnde valsche muntbiljetten, bekend gemaakt zou zijn een der drie geheime kenteekenen van hunne echt- of valschheid. Zoo als men weet staat een volgnommer in cijfers op ieder muntbiljet ter regterzijde boven aan, terwijl een ander nommer van het *folio* iets lager ter zijde links staat vermeld; beide nu, *nommer* en *folio*, zijn ter herkenning altijd met elkander in verband gebragt en wel in dezer voege, wanneer het *nommer* uit *vier* cijfers bestaat is het folio altijd het *eerste* cijfer plus één; uit *vijf* cijfers dan is het folio de *twee eerste* cijfers plus één, en uit *zes* cijfers, dan de *drie eerste* cijfers plus één, bijv. n°. 4234, dan is het folio 5; n°. 42345, dan is het folio 43, en n°. 423467, dan is het folio 424.

— Eergisteren is te 's Hage in de zoogenaamde Boerenpoort, in de St. Jacobstraat alhier, een treurig ongeluk voorgevallen. Een zolder van eene oude en bouwvallige woning, door een talrijk huisgezin bewoond, is ingestort. Gelukkig zijn alle personen, die zich daarin bevonden, gered, behalve een kindje van vijf jaren, dat verpletterd is, terwijl eene vrouw, die zich in het huisje ophield, gekwetst is geraakt. De woning was oud, doch men verzekert dat het laden van eenen grooten voorraad appelen op de bovenverdiepingen niet weinig tot dit onheil heeft bijgedragen. Eene talrijke menigte bevond zich spoedig op de plaats van het ongeval, waarvan velen met de grootste menschlievendheid en ijver den noodigen bijstand hebben verleend, om grootere onheilen voor te komen en de overige huisgenooten te redden. Bekwame geneesheeren en heelmeesters waren weldra tegenwoordig, om hunne diensten te verleenen. Ook de commissaris van politie, de heer *Waldeck*, beijverde zich met eenige agenten de orde te bewaren en het noodig onderzoek naar de oorzaak van dit ongeval in te stellen.

— De luitenant *Smit* van het regiment grenadiers en jagers, te 's Hage, heeft een toestel doen vervaardigen in de fabriek van den heer *W. H. de Heus* te Utrecht, hetwelk dienen kan bij militaire verkenningen, en om menschen en goederen uit brandende huizen te redden. Door eene zeer eenvoudige bewerking kan men door dezen toestel onderscheidene personen in den tijd van eene halve minuut tot eene aanzienlijke hoogte opheffen.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 16den dezer:

»Naar wij in het zekere onderrigt zijn, is bij ons Stedelijk Bestuur een belangrijk onderwerp in rijpe overweging: het daarstellen namelijk van eene nieuwe Haven, buiten dezer stads Hezelpoort, in de rigting van het fort *Kraijenhoff*, van welke eene bijzondere raads-Commissie zich onledig houdt, het plan te beramen. Deze commissie wordt daarin bijgestaan door den heer eerstaanwezend Ingenieur, Kapitein jhr. *J. A. van Brienen van Ramerus*, en den heer Ingenieurs van den Waterstaat *H. F. Fynje*, door de departementen van oorlog en binnenlandsche zaken daartoe gemagtigd. Zoo wij vernemen, zullen de afbakeningen en grondboringen spoedig worden aangevangen. Mogt dit plan zich verwezenlijken, zoo wordt het uitzigt op verlevendiging van handel, scheepvaart en nijverheid voor onze stad geopend; terwijl voor de geringere volksklasse de gelegenheid geboren wordt, in menigvuldig werk, een middel van bestaan te vinden."

— De raad der stad Amsterdam heeft, in hare vergadering van gisteren, een plan tot overdekking der beurs goedgekeurd.

— De Deventer courant berigt het volgende:

»In den avond van den 16den dezer, begaf de officier van Justitie bij de regtbank te Almelo, zich naar Oldenzaal en bewerkstelligde aldaar den volgenden morgen met den Regter-Commissaris en Griffier van gemelde regtbank eene huiszoeking, waarvan het gevolg was dat drie personen gevankelijk naar Almelo zijn overgebragt; tevens zijn bij die gelegenheid de stempels van rijksdaalders, van Pruissische thalers en van twaalf en zesstuiverstukken, benevens twee zakken valsche rijksdaalders in beslag genomen."

— De heer Mr. *Joh Schik*, griffier der Staten van Vriesland, enz., is den 14 te Leeuwarden overleden.

In den nacht van Zaturdag op Zondag heeft in die stad een zeer hevige brand gewoed, in de cichorei-fabrijk, weverij en spinnerij van de heeren *H.* en *J. Heuveldorp.* Een aanzienlijk gedeelte van de fabrijk is in de asch gelegd.

— In den nacht van Woensdag op Donderdag heeft te Almelo een brand gewoed waardoor vier huizen zijn in den asch gelegd.

— In den vroegen morgen van den 16, heeft zich te Nijmegen van het leven beroofd, de heer *L. C. H. M.* . . . ., 1ste luitenant, bij het 1ste regiment infanterie, in garnizoen te dier stede. Hij had zich, te bed liggende, met een scheermes eene diepe wonde in den hals toegebragt, hetgeen zijnen onvermijdelijken dood ten gevolge had. Eene vlaag van ijlhoofdigheid, door verslaafdheid aan sterken drank te weeg gebragt, moet hem tot dit noodlottig uiterste gebragt hebben.

— Den 16 had te Tilburg een schrikkelijk voorval plaats in de fabrijk van den heer *P. van Dooren.* Een werkman aldaar, met name *Spijkers*, had het ongeluk, met zijne kleederen in aanraking met een werktuig te komen, dat hem onmiddellijk opnam. De machine verbrijzelde zijn hoofd zoodanig, dat een gedeelte er van aan de eene en de romp aan de andere zijde nederviel.

— Te Brugge is dezer dagen zekere *Rosseel*, geboortig van Ruddervoorde, met zijne vrouw in hechtenis genomen, als verdacht van medepligtigheid aan de moorden ten huize van den heer *Evenepoel* te Brussel. Hij had eene maand geleden te Brugge eene herberg opgezet en betaalde bijna alles met tienguldenstukken.

Men leest in de *Amsterdamsche Courant*:

»Terwijl wij met belangstelling zagen, dat leden der Tweede Kamer der Staten-Generaal de Regering opmerkzaam gemaakt hebben, of door voortdurend een bedrag van b. v. tien millioen guldens muntbilletten, hetzij onder dezen of anderen naam, in omloop te houden, zulks niet dienstbaar zoude kunnen gemaakt worden tot amortisatie van onzen belangrijken schuldenlast, zagen wij met niet minder genoegen, dat de regering dit voorstel niet geheel verworpen heeft, maar belooft naauwgezet het voor en tegen daarvan te overwegen. Het was dus met leedwezen, dat wij zagen, dat de Redactie der *Amsterdamsche Courant* een artikel geplaatst heeft waarvan de hoofdinhoud wel tegen dien maatregel gerigt kon beschouwd worden. Met de onpartijdigheid evenwel der Redactie bekend, gelooven wij, dat eenige regelen, dezen maatregel in in gunstiger licht stellende, niet afgewezen zullen worden. De hoofdzaak bij deze en elke andere operatie van finantielen aard, op vertrouwen gegrond, is, wij herhalen de woorden van antwoord

der regering, de getrouwe naleving der voorzigtige bepalingen, in de wetten daaromtrent vervat. Immers, wat heeft de operatie der geldverwisseling tegen muntbilletten, het algemeen vertrouwen op deze billetten, doen gelukken en gevestigd. — Dit was ontegensprekelijk de algemeene overtuiging, dat bij de Directie der Nederl. Bank, voor ieder gulden in muntbillet uitgegeven, de waarde onder hare berusting bestaat, — even zoo zoude b. v. bij de operatie om, na intrekking der muntbilletten tegen munt, en daartegen weder uitgifte daarvan tegen aankoop van lands schuldbekentenissen, de hoofdzaak in de *stellige zekerheid* bestaan, dat geen cent anders besteed wordt dan tot dien aankoop; de stellige zekerheid, dat de aangekochte schuldbekentenissen, wat ook gebeure, en onder welk voorwendsel ook, niet te gelde gemaakt kunnen worden, of mogten zich daartoe overwegende redenen voordoen, dan alleen tegen proportionele en dadelijke inwisseling der in omloop zijnde billetten. De Directie der Nederl. Bank, welke op nieuw gebleken is het algemeen vertrouwen te genieten, met de behandeling ook dezer operatie belast, zoude (dunkt ons) bij het algemeen de stellige overtuiging geven, dat geen cent der 10 millioen guldens aan muntbilletten kan en zal gebruikt worden, dan tot den bedoelden aankoop van schuld. Onderdeze voorwaarde gelooven wij nu, dat er vertrouwen in dit papier gesteld is en gesteld zoude worden, en willen wij nu verder toelichten hoe zulks bijzonder gunstig werken kon op onze finantiele politie.

Een der bezwarendste schulden is voorzeker het 3 pCt. Amort. Synd., daar men verpligt is ieder jaar à pari af te lossen papier, hetgeen bij voorbeeld thans circa 84 pCt. ter beurze waardig geacht wordt. Bijaldien nu voor het in omloop gebragt bedrag aan muntbilletten, deze soort schuldbekentenissen wierd ingekocht, zoude ten eerste een aanzienlijk onderscheid in prijs ten nutte gemaakt worden, want hoezeer het stellig niet mogelijk zoude zijn, 10 millioen 3 pCt. Amort. Synd. tot b. v. 84 pCt. in te koopen, gelooven wij toch, de prijzen der overige fondsen als tegenwoordig aannemende, dat men het genoemde bedrag wel bij inschrijving zoude bekomen, door elkander b. v. tot 90 pCt. Dezen prijs aannemende, zoude men een millioen profiteren; dat is, men zoude om 10 millioen Schuldbekent., 3 pCt. rentende, te bezitten, slechts 9 millioen Munt- of Schatkistbilletten in omloop behoeven te houden. De 10 millioen $3^{1}/_{2}$ pCt. Amort. Synd. leveren jaarlijks *f* 350/m. renten. Met dit bedrag zoude ten eerste kunnen gevonden worden de *f* 300/m., welke jaarlijks à pari moet afgelost worden, terwijl de *f* 50/m. resterende rente, vermeerderd met de sommen, welke door uitloting van ingekochte Schuldbek. verkregen worden, tot hernieuwden aankoop van Schuldb. of tot delging der muntbilletten, of beide gezamentlijk, zouden kunnen gebruikt worden. Wij willen niet beweren, dat dit los daarheen geworpen plan het beste zijn zoude, wij voor ons hechtten daaraan, omdat ons de 3 pCts. Amort. Synd. bijzonder in het oog viel, als zijnde verpligt aflosbaar, en juist ongeveer voor het bedrag, hetgeen aan rente met de in omloop gehoudene muntbilletten bespaard wordt, terwijl tevens van het onderscheid in prijs voordeel getrokken zoude worden. Mogt ons doel, eenigen grond in het voordeel der zaak te leveren, bereikt worden, zoude zulks aangenaam zijn aan X. Z. C.

G R A A N M A R K T.
AMSTERDAM, 19 November.

TARWE: Pools. iets hooger, bij partijen aan Cons.; andere Soorten met weinig affaire, en is verkocht in Cons.: 127, 128 ℔ bonte Pools. *f* 386, 390; 127 ℔ mindere dito *f* 380; 126 ℔ bonte Vries. *f* 245; 128 ℔ Cubanca *f* 240.

ROGGE in één doen, met weinig handel: 117 ℔ Archangel *f* 193; 125 ℔ Geld. *f* 214; 120 ℔ Odessa *f* 209.

GERST als voren: 111 ℔ ger. Deens. *f* 203.

HAVER zonder verandering: 88, 90 ℔ N. Dikke *f* 138, 142.

BOEKWEIT prijshoudend, met veel handel: 117, 118 ℔ N. Vriesche *f* 237, 240; 113, 114 ℔ Gron. Veen *f* 207, 210; 116 ℔ dito Zand *f* 232; 117 ℔ Nijkerker *f* 237; 116, 117, 118 ℔ O. Holst. *f* 180, op Veilings-Conditie.

KOOLZAAD: op 9 Vat, dadel. $63^{1}/_{2}$ P. vl.; in April 65 P. vl.

RAAPOLIE op 6/w *f* $37^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $36^{1}/_{2}$; in Mei eerstk. *f* 36; Sept. eerstk. *f* $35^{3}/_{4}$; Dec. *f* $35^{3}/_{4}$ à $^{1}/_{2}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $33^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* $32^{3}/_{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 35.

RAAPKOEKEN *f* 85 à 87. — LIJNKOEKEN *f* 11 à *f* $13^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,
VAN DEN 19. NOVEMBER 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Nieuwe)	van *f*	9,75	tot *f*	10,25.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	7,10	» »	7,50.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe) op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» »	6,50	» »	6,70.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.			»	0,17.
Een ligt Tarwe-brood, van zeven oneen vijf lood Nederl.			»	0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,26^{1}/_{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,31.
Een Nederl. pond Tarwe meel			»	0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,17.
Een dito pond Boter			»	0,88.
Nieuwe Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	2,80	tot *f*	3,10.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,80.
Het 1000 Doof. Hout			»	2,30.
De kar Spaanders			»	2,95.
De » Struiken			»	2,85.
De 100 Mutsaard			»	3,10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (19 *November*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $54^{3}/_{16}$; 3 pCt. $65^{9}/_{16}$; 4 pCt. $84^{3}/_{16}$; Aand. Handelm. $164^{1}/_{2}$; Rusland 5 pCt. $104^{1}/_{4}$; 4 pCt. $86^{1}/_{2}$; Id. bij *Stiegl.* $86^{1}/_{8}$, Spanje Ardoin $15^{5}/_{4}$; Idem 510 p. st. 15; Onbep. St. $14^{3}/_{4}$; Coupons $11^{1}/_{2}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $24^{5}/_{16}$; Portugezen te Londen 4 pCt. $23^{3}/_{8}$; Oostenr. Metall. $2^{1}/_{2}$ pCt. $50^{1}/_{2}$; Peru $15^{7}/_{8}$.

203de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.
VIERDE KLASSE.

3e Trekking. No. 538, *f* 25,000; No. 17625, *f* 1250; Nos. 16518, 4759, 10512, 4838, 8637, ieder *f* 1000.
4e » No. 4078, *f* 1000.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.